

OSNOVNA ŠOLA ŠOŠTANJ
Koroška c. 7, 3325 Šoštanj

MLADI RAZISKOVALCI ZA RAZVOJ ŠALEŠKE DOLINE

RAZISKOVALNA NALOGA

PLANINSKO DRUŠTVO ŠOŠTANJ (IN NJEGOVO DELO)

Tematsko področje: Interdisciplinarno

Tema: Sociologija, zgodovina

Avtorja:
Gašper Andrejc, 9. razred
Vid Delopst, 9. razred

Mentor:
Franc Petek, prof. soc. zgo.

Šoštanj, 2009

Raziskovalna naloga je bila opravljena na OŠ Šoštanj.

Mentor: Franc Petek, prof. soc. zgo.

Datum predstavitve:

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

ŠD Osnovna šola Šoštanj, 2009
KG planinsko društva Šoštanj, pohodništvo, zgodovina, razvoj, vpliv na človeka
AV ANDREJC, Gašper; DELOPST, Vid
SA PETEK, Franc
KZ 3320 Velenje, SLO, Koroška 62 a
ZA Šolski center Velenje, Medpodjetniški izobraževalni center
LI 2009
IN PLANINSKO DRUŠTVO ŠOŠTANJ (IN NJEGOVO DELO)
TD Raziskovalna naloga
OP
IJ sl
JI sl

AI Med izbiranjem teme in razmišljanju o tem, so se pogosto pojavljali izrazi: pohodništvo, planinstvo, pohodniki, alpinisti, gorovja, hribovja... Malo več razmišljanja je privedlo ta pojem do problema. To, da se vedno manj najstnikov ukvarja z planinstvom je dejstvo. Prav tako, pa je to tematiko naredilo zanimivejšo tudi dejstvo, da se vedno več ljudi preseljuje iz planinskih področij v mesta, doline. Zakaj? Prav zaradi tega se je začelo zanimanje za to temo. Ugotovitve so prikazale, da se vedno manj ljudi ukvarja z planinstvom in pohodništvom. Še manj zanimanja do planinstva pa so prikazali mladostniki. Rezultati kažejo tudi na to, da iz strani države ni dovolj pomoči, za dovolj kakovostno življenje v višjih področjih. Namen, ter hkrati tudi cilj naloge, je pritegniti predvsem mlade, da se začno bolj zanimati za planinstvo. Eden izmed namenov naloge je bil tudi ta, da bi ljudje doživljali planinstvo kot druženje in nekaj zanimivega in ne kot napor. Konec koncev je narava zelo zanimiva, če jo le znaš na pravi način doživljati. Planinstvo bi še posebej moralo zaživeti v današnjem času, ko je delo in življenje vse bolj stresno. Pohodništvo profesionalno ali pa tudi samo kot hobi, samo da je.

STVARNO KAZALO

1	1 UVOD.....	1
1.1	1.1 Namen in cilji	3
1.2	1.2 Hipoteze.....	3
2	2 PREGLED OBJAV	4
2.1	2.1 PD Šoštanj	4
2.2	2.2 80 let PD Šoštanj	4
2.3	2.3 Gradili smo	6
2.4	2.4 Slovenci smo in bomo ostali planinski narod.....	7
3	3 METODOLOGIJA	9
3.1	3.1 Vzorec.....	9
3.2	3.2 Metode dela	9
3.2.1	3.2.1 Priprava na anketiranje in intervjuvanje.....	9
4	4 IZSLEDKI IN RAZPRAVA	10
4.1	4.1 Anketna vprašanja in analiza odgovorov.....	10
4.2	4.2 Razprava	17
5	5 SKLEPI.....	19
6	6 POVZETEK	20
7	7 ZAHVALA.....	21
8	8 PRILOGE	22
9	9 VIRI IN LITERATURA.....	31

KAZALO SLIK

Slika 1:	Hotel »Avstrija«	1
Slika 2:	Logotip Trška pot	2
Slika 3:	Logotip PD Šoštanj	3
Slika 4:	Smrekovec.....	9
Slika 5:	Dom na Smrekovcu.....	19
Slika 6:	Vid Delopst in Gašper Andrejc	20

KAZALO GRAFOV

Graf 1:	Spol	10
Graf 2:	Razred	10
Graf 3:	Kdaj si se prvič srečal/a s planinstvom?	11
Graf 4:	Kdo te je seznanil s planinstvom?.....	12
Graf 5:	kakšna se ti zdi povezanost PD Šoštanj in OŠ Šoštanj?	13
Graf 6:	Kako dobro poznaš zgodovino PD Šoštanj?	14
Graf 7:	Kako gledaš na življenje ljudi v planinskem svetu, se ti zdi da je država za njih dovolj poskrbela?.....	15
Graf 8:	Ali se v prihodnosti vidiš kot član PD Šoštanj?.....	16

1 1 UVOD

Ustanovitvi SPD (Slovenskega planinskega društva) leta 1893 v Ljubljani je hitro sledilo ustanavljanje še ostalih podružnic po vsej Sloveniji. Med prvimi petimi je bila tudi Šaleška podružnica SPD v Šoštanju, ki je bila ustanovljena na pobudo Frana Kocbeka, načelnika Savinjske podružnice SPD. Na 10. občnem zboru Savinjske podružnice so sprejeli sklep o ustanovitvi Šaleške podružnice. Ustanovni shod le-te je tako bil 5. marca 1904 v hotelu Avstrija (danes Kajuhov dom). Podružnica je vse do začetka I. svet. vojne uspešno utirala pot organiziranemu planinstvu v Šoštanju. Fran Kocbek je že na ustanovnem zboru Šaleške podružnice orisal smer delovanja: Podružnica naj goji planinsko misel in planinsko obdela pripadajočo pokrajino. Prav zato je bila v začetku poglobitna naloga društva markiranje in oskrbovanje poti na njenem območju.

Slika 1: Hotel »Avstrija«

V času med obema vojnama je bila podružnica zelo aktivna. Markacisti so še vedno markirali nove poti in skrbeli za že narejene. Na leto so priredili 4-5 predavanj v dvorani kina Destovnik. Predavanja so bila mišljena kot nekakšna osnovna planinska vzgoja ter seznanjanje z gorami. Obsegala so: razglede po slovenskih gorah, uporabo zemljevidov, opise poti ter planinsko opremo. Na občnem zboru leta 1928 so sprejeli tudi sklep o izgradnji planinske kočice na Smrekovcu, ki je bila zgrajena in predana svojemu namenu septembra 1933.

Živahno delovanje Šaleške podružnice je pretrgala II. svetovna vojna. Leta 1941 je okupator razpustil podružnico in ustanovil nemško planinsko društvo, katerega predsednik je postal Wilhelm Hess. Koča na Smrekovcu je leta 1941 postala last Štajerske domovinske zveze, 13. avgusta 1942 pa jo je zažgal 1. štajerski bataljon.

Leta 1946 je društvo ponovno osnoval Franc Hvastja. Ker je bila kočna na Smrekovcu požgana, so planinci iz Šoštanja leta 1946 začeli graditi zasilno kočno. Zaradi finančnih težav je društvo gradnjo kočne leta 1947 prepustilo PD Črna na Koroškem. S prihodom Andreja Stegnarja v Šoštanj, kjer je prevzel mesto direktorja v Tovarni usnja Šoštanj, je PD dobilo uspešnega in zagnanega delavca. Gospodarsko se je društvo popolnoma naslonilo na TUŠ. Ta je bila tudi glavni vir sredstev za planinski dom na Slemenu, ki je bil odprt septembra 1952.

Planinci so se udeleževali zveznih zletov po Jugoslaviji. PD Šoštanj in Lovsko društvo Šoštanj sta v oktobru leta 1955 priredila planinsko-lovske teden. V ta namen je na Širokem potekal planinski tabor, organizirali so planinsko in lovske razstavo, vrteli so zvočne planinske filme, priredili razna predavanja.

V tem času so se tudi intenzivno posvetili delu z mladino (izleti, zvezni zlet v Prokletijah, na vodniško izobraževanje so pošiljali mlade).

V začetku 70-ih let je društvo zašlo v finančno stisko, zato so TUŠ-u predali Andrejev dom na Slemenu (s sklepom na zboru delavcev TUŠ).

V zadnjih desetih letih je društvo ponovno začelo pridobivati na kvaliteti in številu akcij, ki jih izvaja. Tako so v letu 1994 pripravili proslavo ob 90-letnici planinstva v Šoštanju. Ob tej obletnici je društvo odprlo tudi Trško pot okoli Šoštanja. V letu 1995 je bil ponovno ustanovljen Mladinski odsek, ki vsako leto postaja vse boljši. Vodniški odsek vsak mesec izvede vsaj en izlet, markacisti redno obnavljajo poti (ob 90-letnici so uredili Trško pot okoli Šoštanja, ob 100-letnici Ravensko pot, urejena je bila sprehajalna pot na Pusti grad, sodelujejo pri ureditvi plezališča v Florjanu). Društvo skrbi tudi za izobraževanje članov.

Tako se trudijo, da pridobivamo nove vodnike in markaciste, mentorje planinskih skupin in vaditelje orientacije, hkrati pa tudi skrbijo, da že registrirani nadgrajujejo svoje znanje. Spekter dela postaja vse širši, kljub temu da število članov v zadnjem času stagnira ali celo pada. Vedno več ljudi se zaveda, da biti planinec ni samo iti tu in tam v hribe, ampak je treba planinstvo živeti vsak trenutek.

Slika 2: Logotip Trška pot

1.1 Namen in cilji

Ljudje se v današnjem času vse manj gibljemo. Vse več časa preživimo za računalniki, televizijo itd. Pozabili smo že kako pomembna je narava za naše počutje in kaj vse nam nudi. Z nalogo želiva v ljudeh ponovno zbuditi željo do narave in pohodništva, kar pa je ena izmed glavnih vodil planinskega društva Šoštanj.

Želela sva:

- ugotoviti kaj se je skozi desetletja dogajalo s planinskim društvom v Šoštanju;
- njegovo povezanostjo z ostalimi pomembnimi ustanovami kot so občina, šola, vrtec;
- ljudi podrobneje seznaniti s Planinskim društvom Šoštanj in njegovim delom;
- raziskati način življenja ljudi, ki živijo v gorskih predelih
- ugotoviti povezanost ljudi z naravo.

1.2 Hipoteze

1. Večina anketirancev dobro pozna zgodovine PD Šoštanj.
2. Mnenje anketirancev je, da je občina Šoštanj dobro povezana z PD Šoštanj.
3. Anketiranci menijo da v zadnjih letih, PD Šoštanj zelo slabo sodeluje z OŠ Šoštanj.
4. Anketiranci so se s planinstvom prvič srečali v vrtcu.
5. Mnenje anketirancev je, da je za ljudi, ki živijo v planinskem svetu, je iz strani države in občine lepo poskrbljeno.
6. Večina anketirancev se v prihodnosti ne vidi kot član planinskega društva Šoštanj.
7. Ljudje so bili v preteklosti veliko bolj povezani z naravo, kot so dandanes.

Slika 3: Logotip PD Šoštanj

2 PREGLED OBJAV

2.1 PD Šoštanj

Šaleška dolina, ali kakor jo v poslednjih letih zaradi močnega razvoja Velenja radi imenujemo Velenjska kotlina, je svet med skrajnimi vzhodnimi odrastki Savinjskih Alp in predgorjem Karavank. Ob zgornji in spodnji Savinjski dolini se bočijo Golte, skornski hribi, Paski vrhovi z Goro Oljko in Ponikovsko planoto. 150 do 200m nad dolinskim dnom se dvigajo na severu v obliki stopnje zloženi gorici in hribi. Za njim se bočijo 600do 1300 m visoki hribi in planote, ki zapirajo dolino proti slovenjgraški strani. Od severovzhoda do severozahoda se vrstijo: Paški Kozjak z Basališčem 1273m in Špikom 1063m, Smodvik, 923m, Stropnica 860m, Vodemlja 780 m, Ljubela 770m, Graška gora 800m, Kristusova planina 654m, Veliki in Staničev vrh 1223m, najvišje se vzpenjata v ozadju Plešivec ali Urši j a gora 1696m in Smrekovec 1569m.

2.2 80 let PD Šoštanj

Minilo je 80 let, ko so slovenski rodoljubi ustanovili 5. marca 1904 leta Šaleško podružnico Slovenskega planinskega društva Šoštanj, ki je bilo ustanovljeno kot sedmo društvo na območju današnje Slovenije. Ustanovitelji so bili Koropec Ivan -učitelj, Lukam Ivan - učitelj in Kolšek Vinko - notar, vsi iz Šoštanja, ki so zbirali članstvo.

Planinstvo ima v Šaleški dolini že lepo tradicijo. Najprej so bili obiskovani vrhovi s cerkvami: Sv. Jošt na Paškem Kozjaku 1063 m, Uršlja gora 1696 m, Sv. Križ nad Belimi vodami 194-4 m, gora Oljka 734m. Romarski shodi so bili večkrat na leto in so bili zelo množični. Te točke so bile priljubljena izletniški cilji tudi obiskovalcem s planinsko mislijo, ki se je v drugi polovici 19. stoletja utrjevala med našimi mladim meščanstvom.

Namen društva je bil združiti Slovence ljubitelje narave, planin in gora, krepiti narodno zavest, utrjevati materin jezik v duhu slovenskih taborov, krepiti zdravje in telesno moč in se boriti proti ponemčevanju.

Društvo je delovalo na območju Šaleške doline od Paškega Kozjaka, Gore Oljke, Forhteneka, Smrekovca, Plešivca, Uršle gore in je po markacistu Smolnikar Ivanu - učitelju in vodji šole v Zavodnjah markiralo planinska pota, jih označevalo z napisnimi tablicami, organiziralo je skupinske izlete z odkrivanjem naravnih lepot in planinskega sveta.

Zadnji skupinski izlet je bil pred prvo svetovno vojno na goro Urško, ko je zatem prenehalo vsako slovensko društveno in družabno življenje vse do konca vojne 1918 in končanih bojih za severno mejo 1919- 1920 leta, ko je društveno življenje ponovno zaživelo.

Društvo je ob oživitvi štelo 41 članov, ki je stalno naraščalo. Leta 1929 je bil ustanovljen odsek za zimske.

Planinsko društvo je leta 1931 postavilo na Špiku - vrh Paške-ga Kozjaka razgledni stolp, s katerega je bil lep razgled na vse strani. Stolp so poimenovali po graditelju tesarju Čarfu v čarfov stolp.

Na občnem zboru 1931 leta je bil izvoljen nov odbor na čelu s Lucejem Koritzkv , tajnikom Svet Ivo, blagajnikom Arzenšek Antonom, gospodarjem Burdijem-francom in ostalimi odborniki, ki so sprejeli sklep, da bi se naj zgradil planinski dom na Smrekovcu.

Akcija za gradnjo planinskega doma na Smrekovcu je stekla z zbiranjem potrebne dokumentacije, načrtov, lokacijskega in gradbenega dovoljenja, pridobitev zemljišča in gradbenega materiala, ter zbiranje denarnih sredstev. Pridobljeno je bilo zemljišče, dokazan je bil les darovateljev, kmetov na Smrekovcu in Belih vod ter gozdnega gospodarstva, katerega so s prostovoljnimi delovnimi akcijami posekali in s prevozi pripeljali do gradbišča, tako, da se je z gradnjo pričelo v drugi polovici leta 1931.

Društvo je organiziralo prostovoljne delovne akcije, v katerih so sodelovali člani in s prevozi pomagali kmetje, Smrekovca in Belih vod, tako, da se je planinski dom na Smrekovcu zgradil v sezoni 1931-1933 in bil zgrajen, opremljen z vodovodom in elektriko, ter urejeno okolico in svečano predan svojemu namenu z veliko planinsko slavnostjo dne 3. septembra 1933 leta z veliko udeležbo planincev in ljubiteljev planin. Dom je bil celoletno odprt in oskrbovan po oskrbniku in zelo dobro obiskan po ljubiteljih planin in domačinov.

Dom na Smrekovcu so poimenovali po predsedniku društva v Lucejev dom. Zadnja oskrbnica planinskega doma na Smrekovcu je bila Prislán Terezija s svojimi iz Mozirja.

Času okupacije so se v domu shajali in zadrževali ilegalci NOB

Času okupacije domovine je prenehalo vsako društveno in družabno življenje Slovencev, ker jih je okupator preganjal, zapiral, streljal kot talce, izseljeval iz rodne grude in pošiljal v zloglasna taborišča smrti, od koder se mnogi niso več vrnil.

Po končani vojni in okupaciji 1945 je društveno življenje zaživelo, za kar ima zaslugo Hvastja - profesor, ki jo aktiviral Članstvo in pripravil 1946 leta občni zbor, na katerem so izvolili društveno vodstvo s predsednikom Dvornik Maksom in drugimi člani odbora. Na občnem zboru so sprejeli sklep, da bodo obnovili planinski dom na Smrekovcu na starih temeljih. Stekla je akcija za pridobivanje dokumentacije, za nabavo gradbenega materiala in finančnih sredstev. Gozdno gospodarstvo je odka-zalo darovano drevje, ki so ga člani s prostovoljnim delom posekali, zbrali so okoli 10.000,00 din denarnih sredstev, kar pa ni dalo upanja za uspešno zgraditev doma, zato so sklenili se povezati z Planinskim društvom Črna na Koroškem, ki je imelo sredstva, da bi naj oni prevzeli obnovo doma, pa je tako PD Črna prevzelo nase nalogo za obnovo planinskega doma na Smrekovcu, ki so ga dogradili in opremili, ter svečano predali svojemu namenu 23. septembra 1951 leta.

Tik pred drugo svetovno vojno pa je bila zgrajena cesta Šoštanj -Sentvid-Crna, ki je omogočila še boljši razvoj za obisk planin. V letu 1950 je prišel v Šoštanj z družino Andrej Stegnar za direktorja tovarne usnja, ki se je takoj včlanil v društvo, kot izkušen predvojni revolucionar, prvoborec in planinec, pa je bil na občnem zboru društva 1951 izvoljen za predsednika. Z drugimi so sprejeli sklep, da bi zgradili planinski dom na Slemenu. Pristopili so k zbiranju dokumentacije za pridobitev zemljišča, gradbenega dovoljenja in gradbenega materiala. Dodeljeno je bilo zemljišče, odobrena lokacija in izdano gradbeno dovoljenje po načrtu, gozdno gospodarstvo in gozdni posestniki so darovali gradbeni les, ki so ga z prostovoljnimi delovnimi akcijami posekali in spravili na gradbišče. Cerkvena oblast je dovolila vzeti kamenje od požgane in porušene cerkve Sv. Vida za gradnjo cestnega odseka, za temelje doma in dependanse.

Veliko ljudi hodi v gore zaradi lepe narave, kjer se človek sprosti, prisluhne njeni mirnosti ter njeni blagodejni tišini. Tu pozabi na težave sodobnega sveta ter si krepí telo in duha. Slovenci smo razmeroma kmalu začeli razmišljati o organiziranem planinstvu. Hribolazci so začeli obiskovati Julijske Alpe s Triglavom, Karavanke s Stolom in Savinjske Alpe.

Slovenci smo bili ponosni tudi na skromnejše hribe, na katerih smo radi gradili cerkvice. Kmalu je vzniknila zamisel o narodni dolžnosti, da bi delovali tudi na področju planinstva. Na prvem vzponu "piparjev" 23. julija 1892 na Stol je bila izrečena obljuba, da ne bodo odnehali prej, preden ne bo ustanovljeno Slovensko planinsko društvo. Že prej je hodil pesnik Valentin Vodnik po Triglavskem pogorju in Valentin Stanič je kot prvopristopnik osvojil Veliki Klek (Grossglockner). Od leta 1858 je redno obiskoval naše najvišje gore starosta slovenskih hribolazcev Franc Kadilnik. Število slovenskih hribolazcev je rastlo, vendar med njimi ni bilo prave povezave. Slovenski narodni veljaki niso bili prepričani v uspešnost organiziranega slovenskega planinstva v tekmi s tujci, saj so le-ti hitro odkrivali naše planine. Kakorkoli: 27. februarja 1893 je bil prvi občni zbor Slovenskega planinskega društva. Načelnik društva je postal profesor Fran Orožen, geograf, doma iz Laškega. Mlado društvo je pričelo med ljudstvom buditi zanimanje za naše planine. Prirejalo je izlete in zaznamovalo pota. Začenjajo graditi planinske kočice in zavetišča. Tako je Planinski vestnik leta 1895 zapisal, da je bila zgrajena Kocbekova kočica na Molički planini pod Ojstrico. Posestnik Jurij Moličnik je s kupno pogodbo za 5 gld prodal SPD dva ara zemljišča za kočico, ki so jo odprli 16. avgusta 1894 na Korošici. Obiskalo jo je 76 turistov, med njimi trije iz Šoštanja. Med odličnimi turisti je bil tudi g. Ivan Vošnjak iz Šoštanja. Prav tako sta bila že pred ustanovitvijo Šaleške podružnice člana Savinjske podružnice v letu 1895/96 Ivan Kačič, notar v Šoštanju, in Ivan Vošnjak, posestnik v Šoštanju. Da so bili na obzorju že prvi zametki planinstva tudi v Šaleški dolini, priča podatek, da je leta 1899 bilo med obiskovalci s Štajerskega 82 oseb, med njimi tudi eden iz Šoštanja.

2.3 Gradili smo

Gradili smo Dom na Slemenu - Andrejev dom. Lep, že malo ostarel Dom z depandansami še vedno daje vtis velikopoteznosti. Enonadstropno poslopje je planinski dom. Koliko ur, dnevov, mesecev so ljudje zagnano, brez plačila, z odrekanjem počitka žrtvovali, da so zgradili ta svoj dom. Predvsem so bili to delavci Tovarne usnja Šoštanj z direktorjem Andrejem Stegnarjem. Pomagali so brez poziva tudi drugi delavci, dijaki, študentje, ženske z otroki. Bili smo velika družina, čudno složna. Vsak je pomagal, kjer se je zdelo potrebno njemu ali vodstvu. Bil je čas solidarnosti, velika želja čimprej dograditi dom, da bomo lahko uživali v njem, se sestajali, praznovali praznike in še kaj.

Leto 1951. Andrej Stegnar je zbral nekaj sodelavcev in začele so se priprave za gradnjo planinskega doma na Slemenu. Stegnar, Lukman, Dovšak so bili udarna trojica te zamisli. Leta 1952 smo delali.

Lukman je bil prevoznik s tovornjakom, organizator delavcev. Dovšak je bil organizator pri razporeditvi del, prehrane, svetovalec pri zidavi in vseh pomembnih odločitvah. Stegnar vodilna gonilna sila. Sam nadvse delaven, neutrujen, poln humorja je pritegnil vse okrog sebe.

Od žensk moram omeniti Milko Stegnar, Malči Arzenšk, Saudo Dovšak. Skrbele smo za prehrano. Kuhale smo večni čaj, obilna kosila. Ob ogromnih loncih in gorah posode smo hitele s kuhanjem, seveda ob pomoči še drugih požrtvovalnih žensk.

Le katera je znala delati finejše rezance kot Arzenškova! Že malo utrujene kuharice je vzpodbujala Stegnarjeva, pa smo kuhale golaže, juhe, mesne testenine. Lonci so bili vedno izpraznjeni do dna, kar je pričalo o teku pridnih delavcev. Zidovi so rastli, že oblikovali lep dom. Veselje je bilo vsesplošno, ko je bila na streho postavljena smreka. Ureditev notranjosti je potekala hitro in prišel je dan otvoritve doma.

Množica ljudi iz Šoštanja, okolice in tudi iz drugih krajev Slovenije, odposlanci PD Slovenije in še mnogo poznanih in nepoznanih obiskovalcev, saj je bil to prvi zgrajeni po vojni planinski dom.

Bilo je govorov, pohval, občudovanja.

Igrala je tovarniška godba na pihala. Bil je lep dan, bil je dan veselja in zadovoljstva nad opravljenim delom. In potem vsako nedeljo zopet prostovoljna pomoč pri kuhi, strežbi, čiščenju. Gostov je bilo vedno polno. Imeli smo upravnika doma in kuharico. Kasneje so prizidali stekleno verando. Kmalu je bila potrebna še depandansa. Imeli smo svojo malo turbinsko elektrarno v globeli Slanice. Od trojice zagnanih organizatorjev je Lukman leta 1954 tragično umrl, Stegnar se je odselil leta 1962 v Ljubljano in tam umrl. Leta 1967 je umrl še Dovšak. Prav tako sta že rajnka Milka Stegnar in mnogo, mnogo drugih. Bilo bi preobširno, če bi navajala poimensko vse tiste, ki so tudi bili pomembni pri ustvarjanju Doma. Naj mi ne zamerijo. Potem so se menjavali oskrbniki in kuharice. Starih stalnih gostov je bilo vedno manj. Kasneje sem tudi sama izgubila stik z Domom.

Kljub Stegnarjevemu nasprotovanju smo vztrajali, da smo planinskemu domu dali ime Andrejev dom na Slemenu. Stegnar nam bo ostal v spominu kot odličen organizator, pošten in nesebičen, zvest svojim nazorom, tovariš svojim delavcem. Tako tudi vsi njegovi najbližji sodelavci. Naj bodo te vrstice v spomin vsem, ki so pomagali graditi Andrejev dom na Slemenu!

(Zinka Moškon, Planinsko društvo Šoštanj, 90 let)

2.4 Slovenci smo in bomo ostali planinski narod

Tisočletje in pol že prebivamo na tej zemlji, stisnjeni med gorske vrhove, globeli z deročimi rekami, na ravnine, posejane z mičnimi grički, na katerih se belijo cerkvice, obsojeni na življenje na zemlji, ki smo jo tolikokrat blagoslavljali in morda še večkrat prekleli.

Ko stojimo na polju, nam pogled odtava h goram, in ko stojimo na bližnjem vrhu, iščemo s pogledom v daljavi Triglav, naš simbol in okras naše dežele.

Starim Slovencem je bil Triglav bog, kasnejšim rodovom mejnik, predmet znanstvenega zanimanja, navdih za umetniško ustvarjanje, romarska pot, združena s preizkušanjem telesnih moči.

Triglav že zdavnaj ni samo najvišji vrh slovenske dežele; postalo je že nenapisana obveznost, dolžnost vsakega Slovenca, da vsaj enkrat v življenju stopi na njegov vrh. In ta dogodek je treba zabeležiti. Danes zadostuje pritisk na sprožilec fotoaparata, da ovekovečimo svojo prisotnost pri Aljaževem stolpu zase in za svoje potomce. Ko so imeli fotografski aparat le redki, so za dokaz svoje telesne prisotnosti na Triglavu uporabili razglednico in jo podkrepili z žigom Aljaževega stolpa in podpisi prijateljev ali priložnostnih znancev, ki so jih spoznali na poti.

Tako je postal Pozdrav s Triglava ena izmed najpogosteje pošilja-nih razglednic, ki je zasenčila vse pozdrave z Bleda, iz Portoroža, Radencev in Rogaške Slatine.

Med vsemi Slovenci, ki so se približali Triglavu, je zanj naredil največ Jakob Aljaž, župnik z Dovjega. Prav na vrh je postavil stolp, ob njegov bok Triglavsko kočjo na Kredarici, ob vznožje pod mogočno Steno planinski dom, in uglasbil je slavnostno pesem Oj, Triglav, moj dom, ki so jo zapeli 10. avgusta 1896 ob otvoritvi Triglavsko kočjo na Kredarici.

V narodnem pregovoru se zrcali tedanja ljudska filozofija: »Gora ni nora, nor je, kdor gre gor.« Švicarji, kijih obdajajo še precej višje gore, kot so naše, so še pred razmahom

turizma govorili: »Do 1600 metrov gredo krave, do 2000 metrov koze, do 2500 metrov gamsi, više pa le še norci.« Pred sto in več leti so imeli le redki posamezniki veselje do potovanja po gorskem svetu. Na gore so hodili večinoma tisti, ki so živeli v njihovi bližini. Brata Dežmana ne bi bila nikdar šla na Triglav, če ne bi bila kaplana v Srednji vasi v Bohinju, in Valentin Vodnik bi tudi ne bil zapel: Na Vršac stopivši..., če bi župnikoval kje na Krškem polju namesto na Koprivniku.

Kljub temu, da je Ljubljana kot prestolno mesto tako rekoč pod gorami, Ljubljančani v preteklem stoletju niso imeli kaj prida smisla za lepote narave, kaj šele za lepote gorskega sveta. Na izletih so se večinoma držali mesta in njegove bližnje okolice. Bogatejši trgovci so se ob nedeljah vozili z družinami v Posavje, kjer so se po »utrudljivi« vožnji okrepčali v kakšni gostilni. Manj premožni so peš hodili na izlet čez Dolenjski most k Hrovatu na klobase, drugi na Glince k Bobenčku, tretji na daljši izlet na Jezico (tedaj so vsi pisali Ježca) k Alešu, kjer so dobivali velike porcije. Veliko jih je zahajalo v Šiško, kjer ni primanjkovalo gostiln. Najpodjetnejši so šli včasih celo k Vodniku. Izleti so se končavali v gostilnah, zato se ni treba čuditi, da je bil tudi ustanovni občni zbor Slovenskega planinskega društva v gostilni pri Maliču. Pozivu za pristop k temu društvu se je Ljubljana slabo odzvala. Večina Ljubljančanov je bila do SPD brezbrizna, saj ni imela nobenega smisla za planinstvo. Edini, ki niso bili brezbrizni ob ustanovitvi SPD, so bili Nemci, združeni v Kranjski sekciji DÖAV (Deutscher und österreichischer Alpenverein). Čutili so se prikrajšane za svoje pravice in so se pritoževali, da jih hočejo Slovenci izriniti »vom alten deutschen Alpenboden« (s starih nemških planinskih tal). Kako tudi ne. Nemški turist, ki je bil namenjen v Triglavsko pogorje, je izstopil iz vlaka na Dovjem, ko je sprevodnik zaklical: »Langenfeld, aussteigen!« (Dovje, izstopite!). V gostilni pri Šmercu je bil po nemško postrežen; če je najel vodnika, je ta navadno govoril pristno koroško-nemško narečje; hodil je po poteh, označenih z nemškimi napisi, in prenočeval v nemških kočah. Na vrhu Triglava se je vpisal v nemško knjigo. Tako se je nemški planinec počutil pri nas kot doma, Slovenci pa, ki so hodili po nemških poteh in prenočevali v nemških kočah, so se počutili tujce na domačih tleh.

(Matjaž Deržaj, Planinski pozdrav)

3 METODOLOGIJA

3.1 Vzorec

Na OŠ Šoštanj je bilo razdeljenih 110 anket, od tega 102 vrnjeni, 2 pa zaradi pomanjkljivosti nismo mogli obravnavati.

Na planinskih predelih je bilo razdeljenih 5 anket, ki pa v nalogi niso posebej obravnavane, so pa pripomogle pri oblikovanju sklepov ter razprave.

Opravljenih je bilo tudi 5 intervjujev z starejšimi člani planinskega društva Šoštanj, ter intervju s predsednikom.

3.2 Metode dela

Uporabljene so bile: metoda anketiranja, metoda analize in sinteze in metoda statistične obdelave.

Načini zbiranja podatkov:

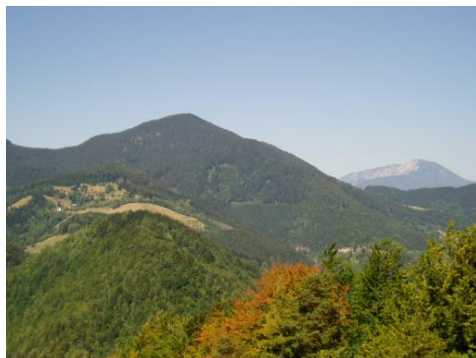
- a) Pregled in preučevanje literature,
- b) anketiranje,
- c) intervjuvanje.

3.2.1 Priprava na anketiranje in intervjuvanje

Anketni vprašalnik je vseboval 7 vprašanj zaprtega tipa (vprašanja z vezanimi odgovori) in 1 vprašanje odprtega tipa (vprašanje s prostim odgovorom). Anketiranci so torej izbirali med naštetimi možnimi odgovori ali pa so odgovor dopolnili sami.

Splošni intervju je vseboval 10 vprašanj odprtega tipa. Na vprašanja so odgovarjali osebno. Posebej za predsednika pa je bilo dodeljenih še 5 vprašanj odprtega tipa.

Ankete smo razdelili na Osnovni šoli Šoštanj in v planinskih področjih. Za tovrstno populacijo pa smo se odločili striktno zaradi naših ciljev in hipotez ki smo si jih postavili na začetku naloge.

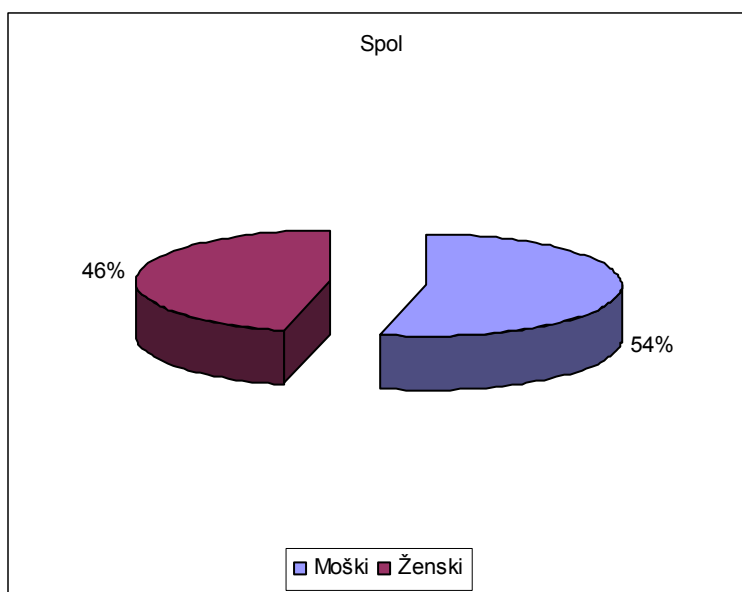
Slika 4: Smrekovec

4 IZSLEDKI IN RAZPRAVA

4.1 Anketna vprašanja in analiza odgovorov

1. Spol

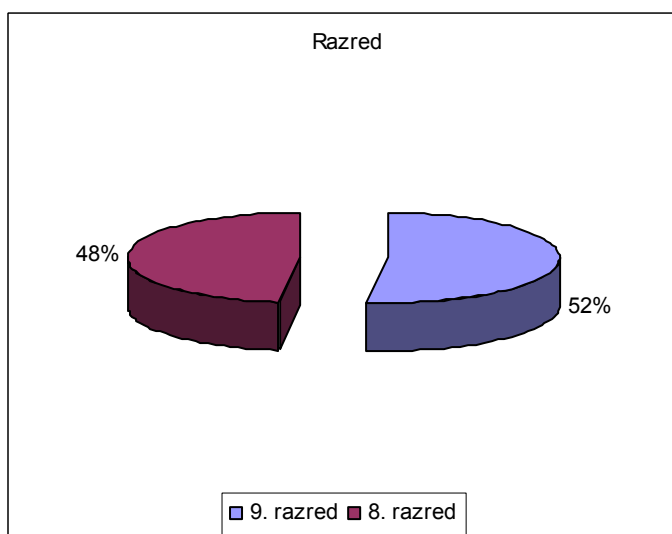
Obravnavanih je bilo 100 anket. Od vseh anketirancev je bilo 54 moških in 46 žensk.

Graf 1: Spol

2. Razred

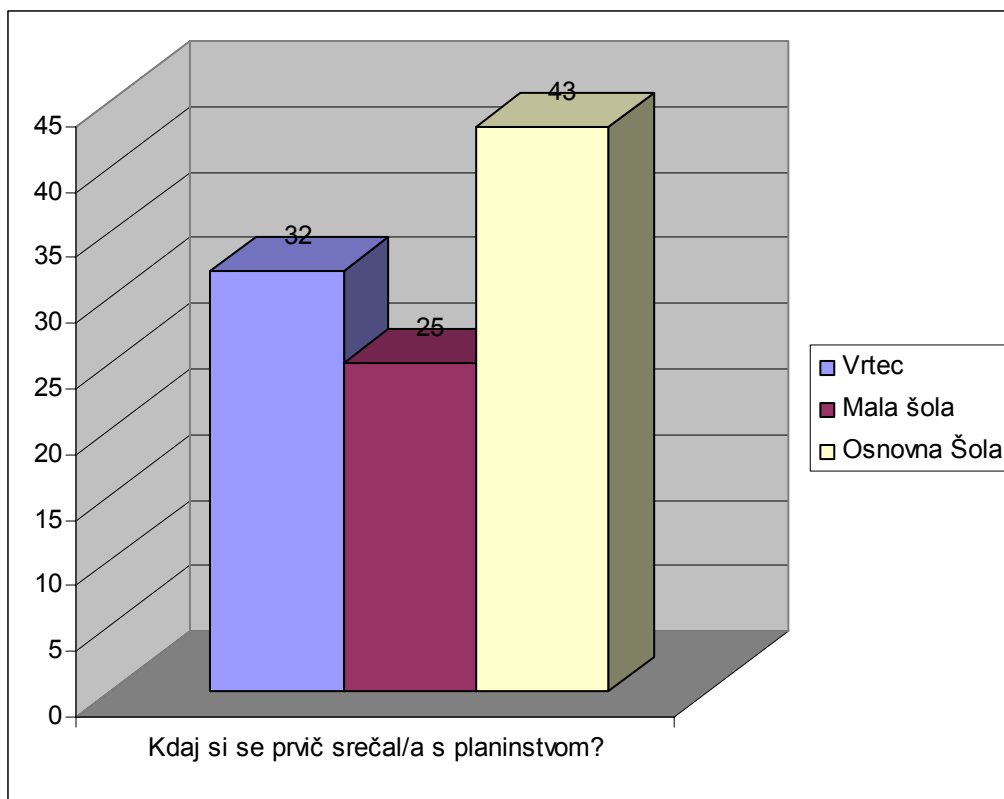
Anketirala sva dva osma in dva deveta razreda na OŠ Šoštanj, saj so ti otroci že bolj odrasli in imajo bolj realne predstave o življenju.

Graf 2: Razred

3. Kdaj si se prvič srečal/srečala s planinstvom?

Na to vprašanje so bili najpogostejši odgovori, v šoli, vrtcu ali pa mali šoli. Najbolj pogosti odgovor je bil »v šoli (43 glasov)«, sledil mu je odgovor »v vrtcu (32 glasov)« in nazadnje še »v mali šoli (25 glasov)«.

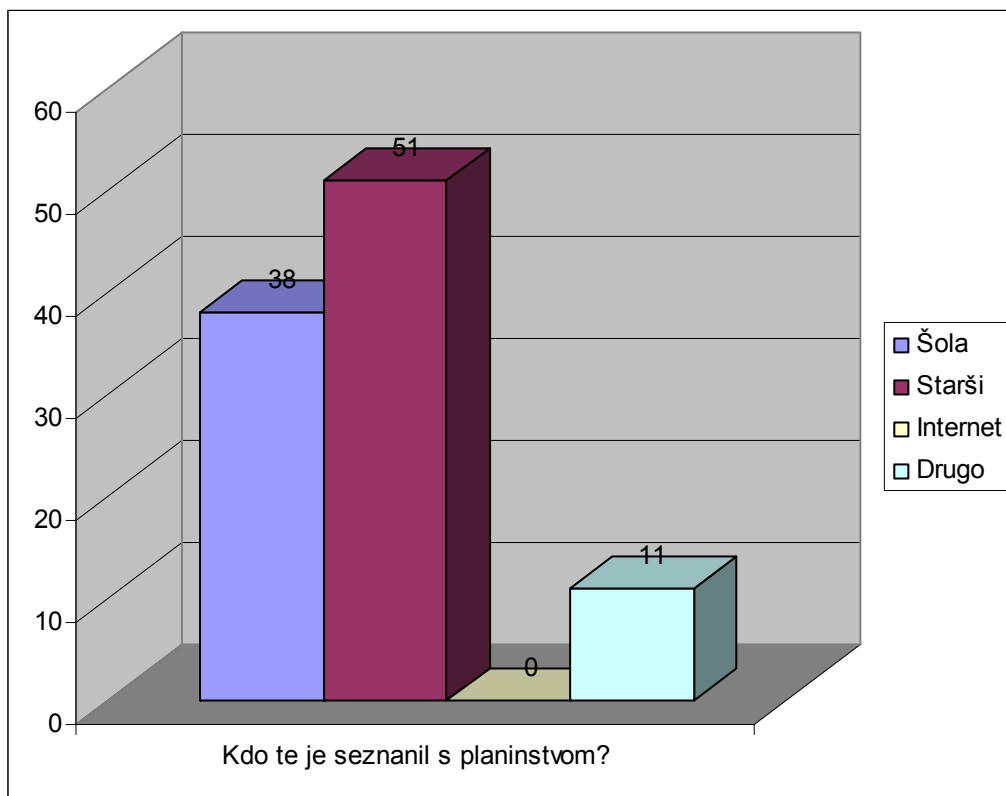
Graf 3: Kdaj si se prvič srečal/a s planinstvom?

Odgovori so precej pričakovani, saj se večina ljudi s planinstvom sreča že v svojih mladostnih letih, nekateri še preden začnejo hoditi v osnovno šolo.

4. Kdo te je seznanil s planinstvom?

Anketiranci so imeli možnost izbirati med štirimi odgovori, in sicer med odgovorom »šola«, »starši«, »internet« in »drugo (učenci so sami dopolnili odgovor)«.

Največkrat so učenci odgovorili, so jih starši seznanili s planinstvom. Odgovor »starši« je izbralo 51 anketirancev, »šola« 38, odgovora »internet« ni izbral nihče, »drugo« pa je izbralo 11 anketirancev..

Graf 4: Kdo te je seznanil s planinstvom?

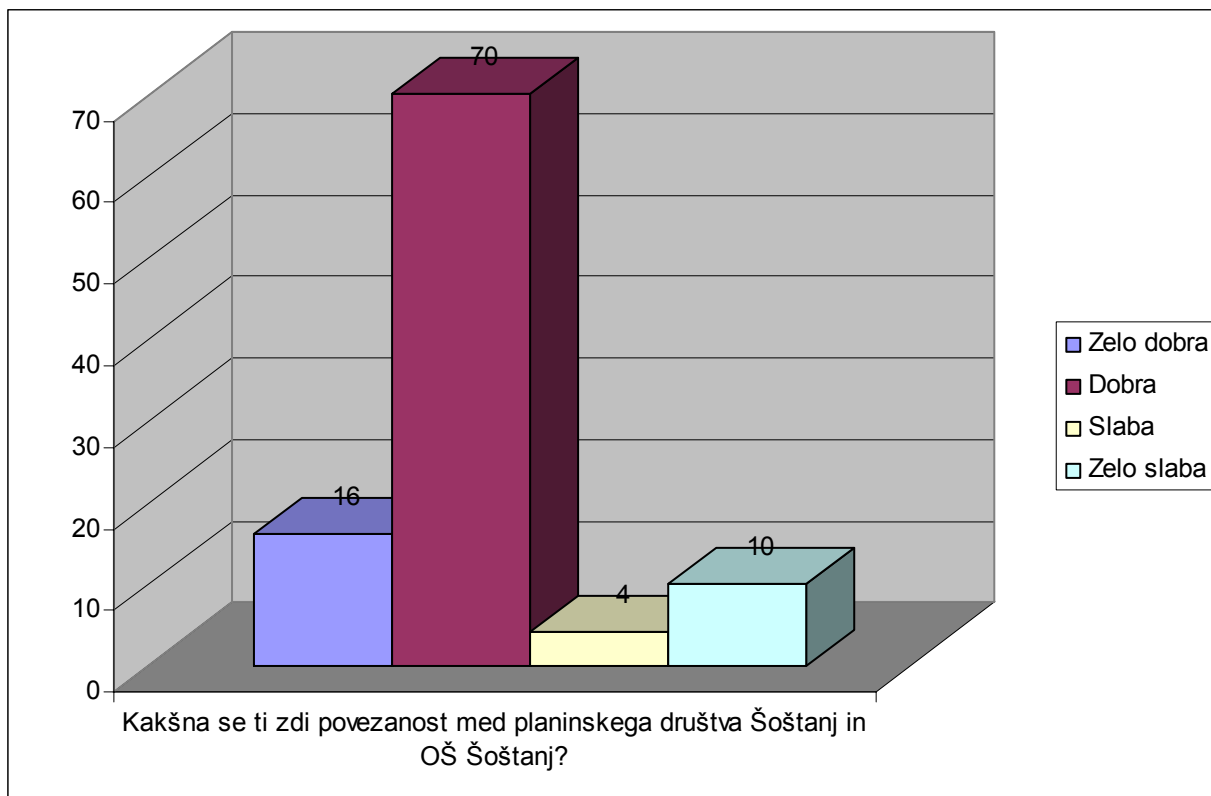
Odgovor »starši« naju ni presenetil saj otroci večino svojega otroštva preživijo s starši, starši pa so tudi tisti, ki otroke vzgajajo, pri vzgajanju pa nikakor ne sme manjkati rekreacija in pa sprehodi po naravi.

Mogoče naju je malo presenetilo to, da odgovora »internet« ni izbral nihče, saj mladi večino svojega prostega časa preživimo na le tem. Res pa je, da z internetom ne moremo spoznati oz. videti planinstva v luči, kot nam lahko to pokaže narava sama.

5. Kakšna se ti zdi povezanost med PD Šoštanj in OŠ Šoštanj?

Učenci, ki sva jih anketirala, so tokrat imeli na razpolago odgovore »zelo dobra«, »dobra«, »slaba« ter »zelo slaba«.

Najbolj pogosto je bil izbran odgovor »dobra«, ta odgovor je namreč izbralo kar 70 anketirancev. Drugi najbolj pogosti je bil »zelo dobra« z 16 odgovori, tretji najbolj pogosti odgovor pa je bil »zelo slaba (10 odgovorov)«, odgovor, ki pa so ga učenci najmanjkrat izbrali je »slaba (4)«.

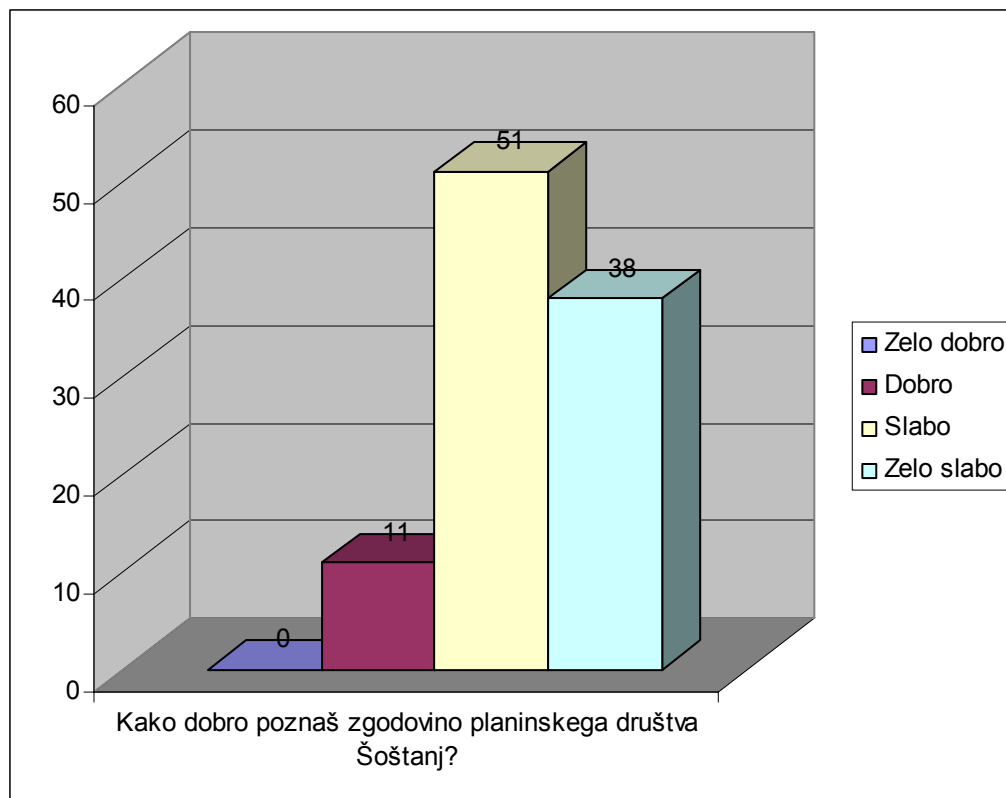

Graf 5: kakšna se ti zdi povezanost PD Šoštanj in OŠ Šoštanj?

Mnenje anketirancev je, da je sodelovanje med šolo in PD Šoštanj dobro, toda lahko bi bilo boljše. Na šoli deluje planinski krožek pri katerem veliko pripomorejo tudi člani PD Šoštanj.

6. Kako dobro poznaš zgodovino PD Šoštanj?

Anketiranci so imeli možnost izbirati med štirimi odgovori. Največkrat so izbrali, da zgodovino slabo poznajo. Ta odgovor je izbralo 51 anketirancev. Odgovor »zelo slabo« je izbralo 38 anketirancev, odgovor »dobro« 11, toda odgovora »zelo dobro« ni izbral nihče.

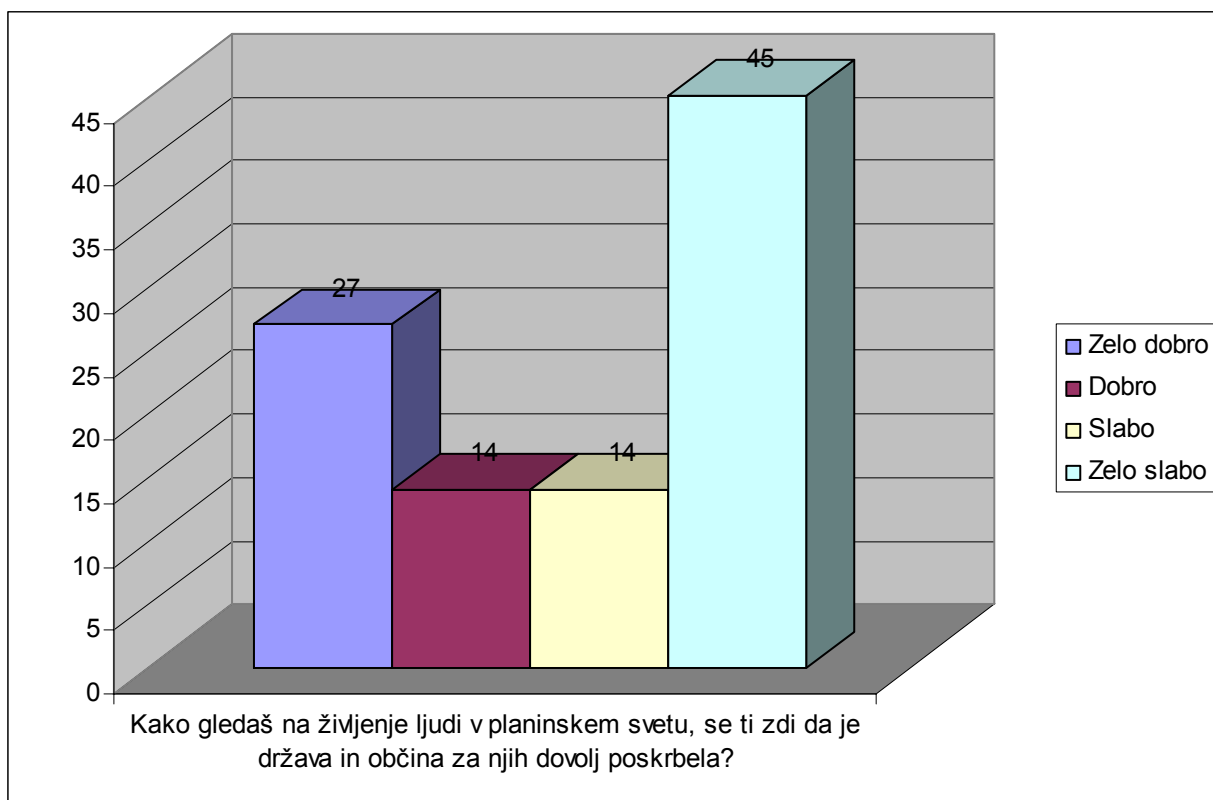

Graf 6: Kako dobro poznaš zgodovino PD Šoštanj?

Odgovori so pričakovani, saj je PD Šoštanj le kot občolska dejavnost in je izbira vsakega posameznika. Za današnjo mladino pa je najverjetneje najmanj pomembna zgodovina društva, najverjetneje jih zanima le obisk narave in njenih lepot.

7. Kako gledaš na življenje ljudi v planinskem svetu? Se ti zdi da je država za njih lepo poskrbela?

To vprašanje je bilo odprtega tipa, ker pa so učenci največkrat napisali le odgovor zelo slabo oz. zelo dobro, sva na grafu prikazala 4 najpogosteje napisane odgovore ostale pa po pomenu razvrstila v te 4 skupine. Največkrat je bil izbran odgovor »zelo slabo«. Izbralo ga je 45 učencev. Sledil mu je odgovor »zelo dobro«, ta pa je bil izbran sedemindvajsetkrat. Odgovora »dobro« in »slabo« pa sta po številu glasov enakovredna, oba sta bila izbrana štirinajstkrat.

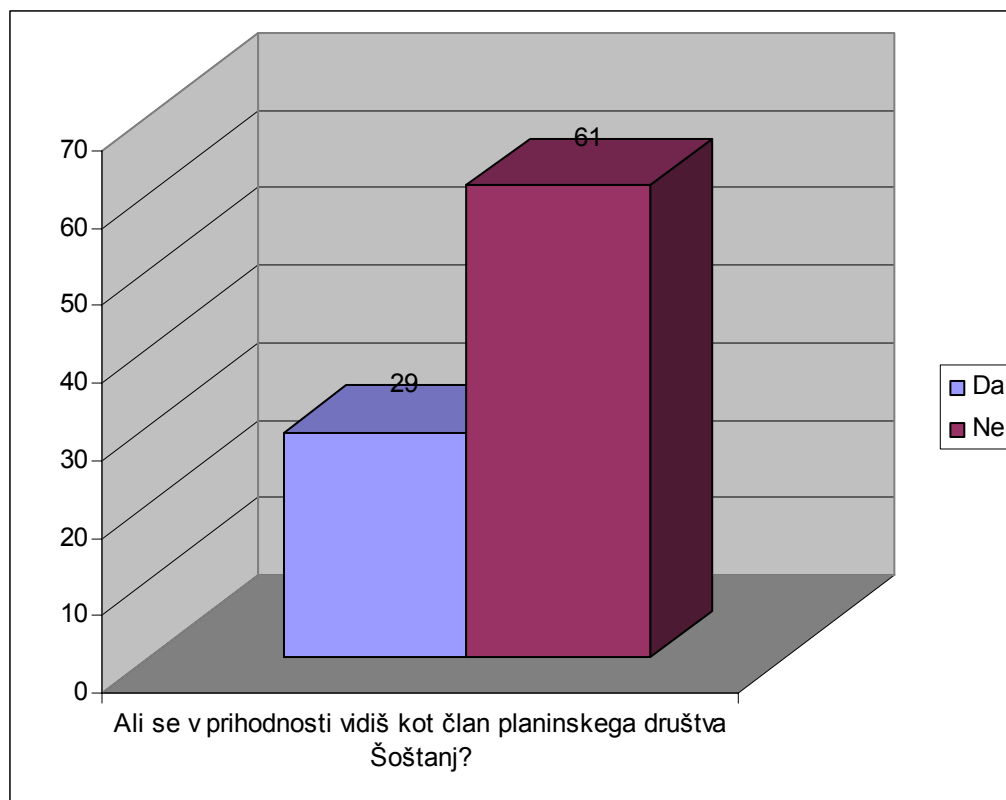

Graf 7: Kako gledaš na življenje ljudi v planinskem svetu, se ti zdi da je država za njih dovolj poskrbela?

Anketirancem se zdi, da država oz. občina za ljudi ki živijo v planinskih predelih ni dovolj poskrbela, in da še potrebujejo pomoč.

8. Ali se v prihodnosti vidiš kot član planinskega društva v Šoštanju?

Z »da« je na to vprašanje odgovorilo 29 anketiranih, z »ne« pa jih je odgovorilo 61.

Graf 8: Ali se v prihodnosti vidiš kot član PD Šoštanj?

Sodeč po odgovorih, lahko le še potrdiva svojo teorijo, da se današnja mladina vedno manj zanima za planinstvo in izlete v naravo.

4.2 Razprava

Veliko ljudi hodi v gore zaradi lepe narave, kjer se človek sprosti, prisluhne njeni mirnosti ter njeni blagodejni tišini. Tu pozabi na težave sodobnega sveta ter si krepi telo in duha. Slovenci smo razmeroma kmalu začeli razmišljati o organiziranem planinstvu. Slovenci smo bili ponosni tudi na skromnejše hribe, na katerih smo radi gradili cerkvice. Kmalu je vzniknila zamisel o narodni dolžnosti, da bi delovali tudi na področju planinstva.

(Zinka Moškon, 1996)

Navedeni citat lepo ponazarja kako narava blagodejno vpliva na ljudi, a ljudje poskušamo ta vpliv v zadnjih časih vse bolj zatret in kljub stresnemu življenju nanj pozabljamo.

Vse premalo se odpravimo v naravo, si morda ogledamo kaj kar v svojem mestnem življenju ne moremo opaziti. Ljudje so včasih imeli več časa a njihovo življenje je bilo polno skrbi pred lahkoto, slabo letino, ipd., a so se vendarle večkrat odpravili v naravo saj je bil to del njihovega življenja. V današnjem času, ko pa imamo več skrbi in je tempo življenja hitrejši in bi bolj potrebovali sprostitev, se vedno manj ukvarjamo s planinstvom in imamo vedno manj stika z naravo. Sicer je društvo v zadnjih letih privabilo nekaj več članov kot pred kakšnim desetletjem, to ne more pomeniti, da se ljudje izven društva vedno bolj ukvarjajo z naravo, ampak lahko sklepamo, da je dandanes tehnologija toliko napredovala, da vse več ljudi izve potrebne in hkrati pomembne informacije o društvu in jih to privede do včlanitve.

S takšnim razmišljanjem in kar nekaj podatkov, ki to potrjujejo, lahko z lahkoto potrdimo hipotezo, da so bili ljudje v preteklosti bolj povezani z naravo, kot so dandanes.

Planinsko društvo šteje kar nekaj članov v svojem obsegu in kar precejšen del teh je mladina. In sklepava da v društvu povedo tudi nekaj o sami zgodovini, torej kako je društvo sploh nastalo, itd. Zato sva v najini anketi zadala tudi vprašanje »kako dobro poznaš zgodovino PD Šoštanj«. Rezultati nas niso presenetili, saj je večina anketirancev izbrala odgovor »slabo« ali pa »zelo slabo«, s tem sklepamo, da je večina mladih mlajša od 13 let.

Odgovori na anketno vprašanje »Kako dobro poznaš zgodovino PD Šoštanj?« so našo hipotezo »Večina anketirancev dobro pozna zgodovino PD Šoštanj« ovrgli.

Pri anketnem vprašalniku se od stotih vprašanih, 61% v prihodnosti ne vidi kot član planinskega društva Šoštanj. Ta podatek je nam je razumljiv, saj so bile ankete namenjene mladim, ljudje pa pravo lepoto narave spoznamo šele v starejših letih, ko nam morda zdravje ali pa kakšen drug problem omejuje izlete v naravo in spoznavanje njenih dobrin. Mladi se teh dobrin ne zavedamo, saj konec koncev večino svojega prostega časa preživimo povsod drugje, kot pa v naravi.

Ta podatek nam dovoljuje, da hipotezo »Večina anketirancev se v prihodnosti ne vidi kot član planinskega društva Šoštanj« le delno potrdimo.

Na srečo pa šola in vrtec organizirata pohode v naravo, ter na svoj način želita razdaljo med ljudmi in naravo nekoliko zmanjšati. Ti pohodi so OBVEZNI in prav zaradi tega, kar nekaj mladine šele v šoli doživi svoj prvi izrazit stik z naravo. Ker pa vrtec ni obvezen, so rezultati ankete pokazali, da se je nekaj več otrok prvič srečalo s planinstvom v šoli, kot v vrtcu.

S tem podatkom lahko svojo hipotezo, da so se anketiranci prvič srečali s planinstvom v vrtcu, le delno ovržemo.

Ker pa OŠ Šoštanj želi mlade čim bolj pritegniti k obiskovanju narave, mora biti dobro povezana tudi z PD Šoštanj. Za malo zahtevnejše pohode oz. za kar vse pohode je potreben nekdo ki dobro pozna ne le pot, ampak tudi kako ravnati v primeru nesreče, kako se je treba v naravi vesti ipd. Prav zaradi tega mora biti sodelovanje med obema ustanovama še toliko boljše, saj iz PD Šoštanj, šola dobi potrebno izobražene vodiče. Mnenje anketirancev, da ta povezanost ni najboljša, ampak so v večini izglasovali odgovor, da je povezanost DOBRA. Povezanost je možno še bolj izboljšati, in morda bo ta naloga k temu tudi kaj pripomogla.

Te ugotovitve so naju privedle do tega, da smo našo hipotezo »Anketiranci menijo da v zadnjih letih, PD Šoštanj slabše sodeluje z OŠ Šoštanj« ovrgli.

K normalnemu delovanju PD Šoštanj pa veliko pripomore tudi občina Šoštanj. Tudi to sodelovanje mora biti zelo dobro. Eno izmed vprašanj intervjuja za predsednika je bilo, kakšno je njegovo sodelovanje z javnimi ustanovami. Predsednik PD Šoštanj nama je povedal, da je sodelovanje z javnimi ustanovami dobro, še najbolje pa z občino Šoštanj. To trditev sva preverila tudi na občini Šoštanj kjer so jo potrdili.

Ta podatka sta nam dovolj, da hipotezo »Občina Šoštanj je dobro povezana z PD Šoštanj«, potrdimo.

Eno izmed vprašanj na anketnem vprašalniku je bilo, »Kako gledaš na življenje ljudi v planinskem svetu, in ali se ti zdi, da je država za njih lepo poskrbela?«. Večina anketirancev je odgovorilo, da je za življenje ljudi v planinskem svetu zelo slabo poskrbljeno. Tudi zaradi tega, se vedno več ljudi preseljuje iz tamkajšnjih področij v mesta, ker tam ne vidijo več razlogov in ni več dobrih pogojev za življenje.

Med intervjuvanjem, z tistimi, ki tam še vedno živijo, so nam povedali, da se na svoji kmetiji nebi začeli ukvarjati s turizmom, ker je iz strani države premalo pomoči.

S temi ugotovitvami in podatki smo ovrgli našo hipotezo »Mnenje anketirancev je, da je za ljudi, ki živijo v planinskem svetu, je iz strani države in občine lepo poskrbljeno«.

5 SKLEPI

Narava nam je dala vse kar imamo, brez nje nebi imeli računalnikov, avtov, šol, gostiln, trgovin itd. Ampak vendarle je v današnjem svetu postala največji problem.

Ljudje smo začeli krčiti gozdove zaradi svojih potreb, začeli smo odlagati odpadke povsod kjer se nam zahoče in konec koncev smo jo čisto spremenili. V našem življenju že skoraj ni več neokrnjenega kotička narave.

Povsem smo se odmaknili od nje, za sprostitev po dolgem delu, učenju, namesto da bi odšli na sprehod v naravo, raje gledamo TV ali sedimo za računalnikom ali pa ta čas ne porabimo v svoje dobro.

Sklepava, da v prihodnje človek ne bo imel niti možnosti za sprostitev v naravi, saj tega pravzaprav ne bo več poznal. Planinsko društvo pa želi to preprečiti in v sodelovanju z drugimi pomembnimi ustanovami morda to tudi zatreti.

Toda vse te ustanove so nemočne brez nas vseh, ki smo pravzaprav njihovo srce, duša...

Najbolj žalostno pa je, da se mladi vse manj zanimajo za planinstvo, saj so le ti prihodnost našega sveta.

Zakaj nebi namesto ene vsakdanje ure za TV-zaslonom, preživeli eno nepozabno uro v naravi in spoznali njeno lepoto.

Slika 5: Dom na Smrekovcu

6 POVZETEK

Želja po raziskovanju naju je pritegnila, da sva začela raziskovati Planinsko društvo Šoštanj. Za to temo sva se odločila ker sva oba pohodnika in rada obiskujeva planine kot hobi.

Na začetku raziskovanja so se nama pogosto porajali pojmi kot so: pohodništvo, planine, kmetije, gozdovi, svež zrak, rekreacija, hobi, sprostitiv ipd.. S tem sva raziskovanje praktično pričela.

Raziskovanje sva začela z postavitvijo ciljev in hipotez. Prebrskala sva tudi literaturo o zgodovini planinskega društva in njegovem delovanju in našla veliko zanimivih podatkov, ki so nama bili v pomoč. Nato sva sestavila anketo in anketirala kmetije, ki delujejo na bolj kot ne planinskih področjih in so več kot manj povezane s turizmom. Pripravila sva tudi krajšo anketo za osnovnošolce in osnovnošolke ter se seznanila z vednostjo o njihovem poznanju planinstva. Opravila sva tudi intervjuje z člani planinskega društva, ki so z veseljem sodelovali. Obiskala sva tudi občino Šoštanj in se pozanimala o povezanosti med občino in planinskim društvu. Pri zaključevanju naloge sva nekaj hipotez potrdila nekaj pa jih ovrgla. Pri raziskovanju nisva imela posebnih težav. Z raziskovalno nalogo želiva seznaniti ljudi o planinskem društvu in njegovem delovanju.

Slika 6: Vid Delopst in Gašper Andrejc

7 ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujeva:

- Mentorju Francu Petek za strokovno pomoč in nasvete pri raziskovalnem delu,
- vsem anketiranim za njihov čas in iskrenost,
- staršem za koristne nasvete in pomoč pri tehnični ureditvi, ter za vzpodbujanje.

8 PRILOGE

Priloga 1: Anketni vprašalnik za učence

ANKETA

Pozdravljeni!

Sva Gašper Andrejc in Vid Delopst. Delava raziskovalno nalogo o planinskem društvu Šoštanj. Prav bi nama prišla tvoja pomoč. Anketa je anonimna. Prosiva pa, da na vprašanja odgovarjaš iskreno.

Spol (obkroži):

MOŠKI	ŽENSKA
-------	--------

Razred (obkroži):

7. razred	8. razred	9. razred
-----------	-----------	-----------

1. Kdaj si se prvič srečal/srečala s planinstvom?

2. Kdo te je seznanil s planinstvom?

- a) Šola
- b) Starši
- c) Internet
- d) Drugo: _____

3. Kakšna se ti zdi povezanost med PD Šoštanj in OŠ Šoštanj?

- a) Zelo dobra
- b) dobra
- c) slaba
- d) zelo slaba

4. Kako dobro poznaš zgodovino PD Šoštanj?

- a) Zelo dobro
- b) Dobro
- c) Slabo
- d) Zelo slabo

5. Kako gledaš na življenje ljudi v planinskem svetu? Se ti zdi da je država za njih lepo poskrbela?

- e) Zelo dobro
- f) Dobro
- g) Slabo
- h) Zelo slabo

6. Ali se v prihodnosti vidiš kot član planinskega društva v Šoštanju?

- a) DA
- b) NE

Zahvaljujete se ti za sodelovanje!
Delopst

Gašper Andrejc, Vid

Priloga 2: Anketni vprašalnik za ljudi, ki živijo na planinskih področjih

Anketni vprašalnik

Sva devetošolca OŠ Šoštanj, ki delava raziskovalno nalogo z naslovom »PD Šoštanj in njegovo delo«. Prosiva, da izpolnite sledeči anketni vprašalnik. Odgovore obkrožite ali dopolnite!

Spol:

Moški	Ženski
-------	--------

Starost:

18-30 let	31-40 let	41-50 let	51-60 let	nad 60 let
-----------	-----------	-----------	-----------	------------

1. Ali ste član kakšnega društva, ki se kakorkoli ukvarja z naravovarstvom?

DA	NE
----	----

1.1 Če da, katerega?

2. Ali mimo vaše domačije potekajo kakšne gozdne ali druge pohodne poti?

DA	NE
----	----

2.1 Če da, kako se razumete z mimoidočimi pohodniki?

3. Ali se strinjate z zakonskim določilom ki dovoljuje prost prehod drugih ljudi skozi vaš gozd in ali bi namestili varnostne table o teh ukrepih?

1. DA 2. DA	1. NE 2. NE
-------------	-------------

4. Ali je pot mimo vaše domačije markirana?

DA	NE
----	----

5. Ali je v bližini vaše domačije postavljena kakšna planinska postojanka? Kakšno je vašo sodelovanje z naravovarstvenim društvom?

DA	NE
----	----

5.1. Kakšno je vašo sodelovanje z planinskim in naravovarstvenim društvom? Kako je poskrbljeno za čistočo?

6. Ali ste lastnik/solastnik gozda in drugih naravnih dobrin (npr. izvir vode,...)?

DA	NE
----	----

6.1 Če da, kaj od tega ste in kakšen odnos imate do teh dobrin?

lastnik	solastnik
---------	-----------

7. Ali ste v vašem gozdu opravljali kakšno delo, povezano z naravovarstvom?

DA	NE
----	----

8. Ali ste kdaj razmišljali, da bi se na domačiji začeli ukvarjati s turizmom?

DA	NE
----	----

9. Ali bi se strinjali z vključitvijo vaše posesti v kakšno zavarovano območje, npr. krajinski park?

DA	NE
----	----

9.1 Če DA, kakšne koristi pričakujete?

9.2 Če NE, kakšne pomisleke imate?

10. Ali v vašem gozdu živi kakšna redka ali ogrožena žival?

DA	NE
----	----

11. Ali se strinjate z zakonskim določilom, ki dovoljuje prosto nabiranje gozdnih sadežev?

DA	NE
----	----

Opombe ki bi nama lahko pomagale pri raziskovanju!

Zahvaljujeva se vam za sodelovanje pri anketnem vprašalniku!

Gašper Andrejc
Vid Delopst

Priloga 3: Intervjuji

Vprašanja

1. Kako in kdaj ste se začeli srečevati s planinstvom oziroma se zanimati za pohodništvo?
2. Kaj vas je pripeljalo do včlanitve v planinsko društvo?
3. Kako dolgo ste že član planinskega društva?
4. Kako gledate na današnjo pohodništvo in kakšne so razlike med pohodništvom pred dvajsetimi leti in danes?
5. Mislite da je planinstvo pomembno za ohranjanje kulture in odnosa ljudi do narave?
6. S pohodništvom se ukvarjate že mnogo let. Od kje črpate vedno nove zaloge moči in motivacijo za nove pohode?
7. Si skozi stik z naravo krepite moč za telo in duha?
8. Kako vidite možnosti za kakovostno življenje ljudi v gorskih področjih?

+ Vprašanja le za predsednika

1. Kako dolgo ste že predsednik planinskega društva?
2. Ali vaša vloga v planinskem društvu kaj vpliva v vaše zasebno življenje?
3. Kaj namerava društvo v bližnji prihodnosti izvesti (načrti, pohodi, preživetja v naravi)?
4. Kakšno je vaše sodelovanje z člani društva?
5. Kakšno je vaše sodelovanje z javnimi ustanovami?

Odgovori

Danilo Čebul

1. S pohodništvom sem se začel ukvarjati že v mladih letih, ko smo leta 1968 še s takratno Osnovno šolo Šoštanj odšli na pohod na grad Forthenek.
2. Do včlanitve v planinsko društvo me je najbolj pripeljalo veselje do gibanja v naravi.
3. Član planinskega društva Šoštanj sem že 40 let.
4. Razlike so kar velike, npr. dandanes je narava veliko manj neokrnjena kot je bila pred dvajsetimi leti, pa tudi veliko več planincev je, kot pa jih je bilo v tistih časih.
5. DA. Planinstvo je zelo pomembno za ohranjanje kulture in odnosa ljudi do narave.
6. Ko enkrat padeš v to, postane to tvoj način življenja in z dobro voljo je vse mogoče.
7. Seveda.
8. Ljudje v gorskih predelih imajo drugačno življenje kot drugi in mislim da bi jim morala za normalne pogoje življenja na pomoč priskočiti tudi država.

Evgen Dervarič

1. Planinstvo mi je bilo že od malih nog zelo všeč in kmalu postalo tudi moj hobi. Svoj prvi pohod pa sem doživel leta 1960 in se za tem takoj včlenil v društvo..
2. Do včlanitve v planinsko društvo Šoštanj me je pripeljala narava sama, saj sem si vedno rad ogledoval gorovja in se malo sprostil.
3. Član društva pa sem že 49 let.
4. Še dandanes gledam za pohodništvo zelo pozitivno, priporočam pa ga starejšim.
5. Planinstvo je eden najpomembnejših dejavnikov men ljudmi in naravo, saj ljudem želi pokazati lepote narava ter da, narava ostane takšna kot dejansko je.
6. V življenju je vedno tako da te nekaj žene da to storiš in pri meni je isto nekam me žene da si želim malo ogledati druge kraja in spoznati kakšne nove stvari.
7. Da.
8. Zelo občudujem ljudi ki živijo v goratih predelih in mislim da bi morali dobiti maksimalno pomoč.

Leon Štrban

1. S planinstvom sem se začel srečevati leta 1970 ko sem se včlanil v planinsko društvo Šoštanj.
2. Do včlanitve me je pripeljalo to, da sem kot hišnik osnovne šole Šoštanj 2 leti pazil na prapor planinskega društva Šoštanj.
3. Član planinskega društva sem že 39 let.
4. Menim da posebno velikih razlik med pohodništvom danes in pred dvajsetimi leti ni.
5. Da
6. Že sami pogovori s člani so mi dali veliko energije in pa motivacijo za nove pohode.
7. Seveda.
8. Po mojem mnenju je dovolj poskrbljeno za te ljudi tako iz strani občine kot tudi iz strani države.

Vinko Pejovnik

1. Z naravo sem se začel srečevati že od malih nog naprej konkretno s planinstvom pa v 6. razredu ko smo s prijatelji in mladimi vodniki odšli na pohod na Golte, kmalu za tem pa še na Uršljo Goro in tako sem prvo člansko izkaznico dobil v planinskem društvu Šentjur saj sem v bližini tudi hodil v šolo, pozneje pa sem se prestavil v Šoštanj.
2. Do včlanitve me je pripeljalo veselje do narave saj takrat še ni bilo avtomobilov in je bilo veliko bolj zanimivo hoditi po neokrnjeni naravi. Pa tudi druženje s prijatelji je tukaj veliko pripomoglo.
3. Član planinskega društva Šoštanj je že 55 let.
4. Po mojem mnenju je zelo veliko razlik med današnjim planinstvom in planinstvom pred dvajsetimi leti. Vsekakor pa je preveliko onesnaževanja. Predvsem me motijo štirikolesniki ki se vozijo po gozdovih.
5. Planinstvo je zelo pomembno za ohranjanje kulture in odnosa ljudi do narave.
6. Jaz osebno sem zastrupljen z planinstvom in dokler bom sposoben hoditi v hribe ter občudovati naravo bom tudi to delal.
7. Vsekakor.
8. Občudujem ljudi ki živijo v gorskih predelih, življenje z naravo je čudovito ampak je lahko zelo težko saj nikoli ne veš kdaj se bo sprožil kakšen plaz ali kaj podobnega. Po mojem mnenju pa je za njih delo poskrbljeno.

Zinka Moškon

1. S planinstvom sem se začela ukvarjati v otroštvu, ko smo se z starši vsako nedeljo odpravili na sosednji hrib. Že takoj me je planinstvo pritegnilo. Vzljubila sem naravo in se v njej počutila sproščeno in polno energije.
2. Kvalitetnejšo planinstvo in bolj organizirano pohodništvo, ter večje možnosti za daljše pohode. Vse to me je pritegnilo, da sem se včlanila v planinsko društvo Šoštanj kjer sem z veseljem nadaljevala svoje pohode, samo da tokrat v večji družbi.
3. Članica planinskega društva sem že več kot dvajset let in ni mi žal, da sem se včlanila.
4. Razlike, med planinstvom nekoč in danes, se kažejo predvsem v bolj strokovnem vodenju. Sedaj so vsi pohodi bolj organizirani in več ljudi se jih udeleži. Pohodi so vodeni s strani vodičev, ki so za to izučeni.
5. Da, mislim, da je planinstvo pomembno za ohranjanje kulture in odnosa ljudi do narave, saj narava sama po sebi daje vtis, da je nekaj posebnega.
6. Moč za vedno nove pohode črpam iz tega, ker vem, da se v planinah dobro počutim. Bolje, kot v mestu in dolini. Narava me sprošča in name blagodejno vpliva. Prav zaradi velikega tempa življenja, se vedno več odločam za te pohode v naravi.
7. Da, skozi stik z naravo si krepim moč za telo in duha. Kot sem že omenila, narave me sprošča.
8. V višjih predelih je težje življenje zaradi neurejenih cest, ni signala za internet in ponekod je tudi signal za telefon slabši. Predvsem je stik z dolino omejen, pa tudi pomoč iz strani države ni najboljši.

Vlado Stropnik (predsednik 2009)

1. S planinstvom sem se prvič srečal že kot petletni deček, ko me je stara mama jemala s seboj na Mozirske planine in Smrekovec kjer je nabirala brusnice in borovnice. Pozneje sem se v Osnovni šoli vključil v planinski krožek, ki ga je na začetku vodil takratni ravnatelj Karel Kordeš.
 2. Z vključitvijo v krožek na osnovni šoli sem postal tudi član PD Šoštanj.
 3. Član PD Šoštanj sem od leta 1970.
 4. Menim, da obstajajo razlike med pohodništvom in planinstvom. S pohodništvom se ukvarjajo ljudje tudi zaradi rekreacije in gibanja, ter seveda tudi zaradi gora in narave. Pred dvajsetimi leti pa smo zahajali v gore in planine predvsem zaradi ljubezni in strasti do omejenih naravnih vrednot.
 5. Seveda, planinstvo je zelo pomembno za ohranjanje kulture in odnosa do narave. Planinstvo nam odpira obzorja in zavedanja pomembnosti ohranja vseh teh naravnih vrednot. V nas vzbuja skrb za ohranjanje naravne in kulturne dediščine.
 6. Ko stopim na vrh gore, na kateri sem morda prvič, se mi v daljavi odpre široko neznano obzorje in v meni porodi neizmerno željo po odkrivanju teh daljnih obzorij. Torej te daljne gore na obzorju mi dajejo vedno novo moč in spodbudo, da jih obiščem.
 7. Seveda kot kmečki človek vsak dan živim z naravo in od tu črpam smisel življenja.
 8. Življenje v planinskih področjih je vsekakor bistveno težje kot v dolini. Življenje na teh območjih je odvisno tudi od državnih in političnih programov. Skupna evropska politika izvaja vrsto ukrepov za kakovostno življenje v planinskem in gorskem svetu. Seveda pa je poseljenost odvisna predvsem od ljudi samih in ljubezni do okolja v katerem živijo.
-
1. Predsednik PD Šoštanj sem 2 mandata oz. 4 leta.
 2. Moja vloga v PD vzame predvsem dosti časa vendar sem delu predan in ga opravljam z veseljem, družina pa me pri tem podpira.
 3. V planinskem društvu vsako leto sprejmemo plan planinskih tur, izletov in pohodov. Delamo tudi z mladimi, se izobražujemo (mladinski vodniki, vodniki PZS, Usposabljanje markacistov) poleg tega vzdržujemo 130km planinskih poti, ki vodijo na vse okoliške vrhove.
 4. Moje sodelovanje s člani društva je dobro, uživamo veliko medsebojno spoštovanje.
 5. Sodelovanje z javnimi ustanovami je dobro, predvsem z občino Šoštanj.

9 VIRI IN LITERATURA

Planinska zveza Slovenije: <http://www.pzs.si/>

Planinsko društvo Šoštanj: <http://www.pd-sostanj.si/>

Planinsko društvo Velenje: <http://pd.velenje.si/>

Wikipedia: http://sl.wikipedia.org/wiki/Planinsko_društvo_Šoštanj

Občina Šoštanj: <http://www.sostanj.si/>

Ohranimo Smrekovec: <http://www.smrekovec.net/>

Ministrstvo za okolje in prostor: <http://www.mop.gov.si/>

Gore in ljudje: <http://www.gore-ljudje.net/>

MOŠKON, Z. Šoštanj 1996, Planinsko društvo Šoštanj 90let

DERŽAJ, M. Ljubljana 1993, Planinski pozdrav

ŽEVART, D. Velenje 1975, Šaleška planinska pot